

TMMOB MİMARLAR ODASI

AVRUPA MİMARLAR KONSEYİ

ACE POLİTİKALARI - 8

TARAFLARI BAĞLAYICI
KARŞILIKLI TANIMA
ANLAŞMALARI (MRA)
GÖRÜŞMELERİNE DESTEK

TARAF LARI BAĞLAYICI KARŞILIKLI TANIMA ANLAŞM ALARI (MRA) GÖRÜŞMELERİNE DESTEK

Önemli Noktalar

- ACE, mimarların AB ötesinde hareketliliğini teşvik etmek üzere başlatılan ve Serbest Ticaret Anlaşmalarına (FTA – Free Trade Agreements) eklenmesi amaçlanan, taraflar için bağlayıcı olacak Karşılıklı Tanıma Anlaşmaları (MRA – Mutual Recognition Agreements) görüşmelerini destekler.
- ACE ruhsat/kayıt/kabul için, akademik öğrenim (5 yıl) ve mesleki deneyim [staj] (2 yıl) esasına dayanan uluslararası standartların (UIA Uluslararası Profesyonellik Mutabakat Metni) geliştirilmesini desteklemektedir ve bu konuda katkılarda da bulunmuştur.
- ACE, uyumlu bir eğitimin olmaması durumunda telafi edici / dengeleyici bir mekanizma üzerinde anlaşmanın yararlı olduğunu kabul eder.
- ACE, Karşılıklı Tanıma Anlaşmaları görüşmelerinin öncelikli olarak AB ile aralarında Serbest Ticaret Anlaşması bulunan veya görüşmeleri sürmekte olan, piyasalarına giriş olanağı sağlanmış ülkelerle yapılmasını önerir. Başlangıçta Kanada ve ABD üzerinde odaklanılmalıdır.
- ACE, mimarlık hizmetlerine ilişkin Karşılıklı Tanıma Anlaşmalarının sonuçlandırılmasını çabuklaştırmak, ideali Kanada ile yapılan Kapsamlı Ekonomik ve Ticaret Anlaşması (CETA)'da olduğu gibi özel bir bölüm olarak anlaşma kapsamına sokmak, bu sağlanamıyorsa ayrı bir ek olarak anlaşmaya dahil etmek üzere sürdürülen serbest ticaret anlaşmaları görüşmelerinde DG TRADE (Avrupa Komisyonu Ticaret Genel Müdürlüğü)'nü destekler.

ACE'nin Tutumu

- 1 | AB, gerçek kişilerin dolaşımı ile ilgili olarak piyasaya giriş yolunu açmak üzere bazı üçüncü ülkelerle FTA görüşmelerini başlatmış bulunmaktadır (GATS Mod 4).
- 2 | ACE, mesleki tanınmanın olmaması durumunun mimarlık hizmetlerinde uluslararası iş ilişkileri konusunda başlıca engeli oluşturduğunu dikkate alarak -Uluslararası Mimarlar Birliği UIA ile birlikte- üçüncü ülkelerle yapılacak Karşılıklı Tanıma Anlaşmalarında temel alınmak üzere lisans ve tanıma için mimarlarda aranacak eğitim koşullarına ilişkin bir uluslararası standart geliştirme çalışması başlatmıştır.
- 3 | ACE, bağlayıcı Karşılıklı Tanıma Anlaşmalarının AB ile üçüncü ülkeler arasında yapılan Serbest Ticaret Anlaşmaları kapsamına alınarak AB dışında mesleki hareketliliğin teşvik edilmesini destekler. Bir Serbest Ticaret Anlaşmasının piyasaya girişe ilişkin hükümleri, meslek temsilcilerine ilgi odaklarını mesleki standartlarla sınırlandırma olanağı vermektedir.
- 4 | ACE; edinilen akademik öğrenim ve meslek pratiği deneyiminin [stajın] sonuçları konusunda sonradan yapılacak incelemelerin yararlı sonuçlar vermediği görüşüyle ve mimarlık eğitiminde küresel ölçekte bir uyum sağlanamamış olduğunu dikkate alarak, farklılıkların peşinen kabul edilmesini ve bu konuda kayıt/kabul sonrası geçecek belirli bir süre (örneğin 5 yıl) ile tanımlanmış telafi edici bir mekanizmanın geliştirilmesini ve böylece Karşılıklı Tanıma Anlaşmasından yararlananların gittikleri ülkede kayıt/kabul için başvurduklarında önceden genişçe bir mesleki deneyim edinmiş sayılabilmelerini önerir.
- 5 | ACE aynı zamanda, kayıt/tescil için başvuranların önüne çıkacak gereksiz engellerin kaldırılması doğrultusunda mimarlık alanında geliştirilen "Ulusal Düzenlemelere İlişkin Disiplinler" (*Disciplines for Domestic Regulation*) taslağının hazırlanmasına da yardımcı olmuştur.
- 6 | ACE, Karşılıklı Tanıma Anlaşmaları ile ilgili görüşmelerin öncelikle AB ile Serbest Ticaret Anlaşması görüşmeleri tamamlanmış veya sürmekte olan ülkelerle yapılmasını önermektedir ve bu tür anlaşmalar için genel mahiyette, Dünya Ticaret Örgütü ile uyumlu bir şablon hazırlamış bulunmaktadır.
- 7 | ACE şu an itibarıyla Kanada ve ABD ile sürdürülen Karşılıklı Tanıma Anlaşmasının sonuçlandırılmasını hedeflemektedir. Güney Kore ile başlatılan ilişkiler yenilenmiştir ve Meksika ile daha önce yapılmış Karşılıklı Tanıma Anlaşması yeniden gözden geçirilecektir.
- 8 | ACE, mimarlık hizmetlerine ilişkin Karşılıklı Tanıma Anlaşmalarının sonuçlandırılması ve ACE'nin bu konuya ağırlıklı olarak katkı koymasına yardımcı olması yönünde DG TRADE (Avrupa Komisyonu Ticaret Genel Müdürlüğü)'nü destekler.

TARAFLARI BAĞLAYICI KARŞILIKLI TANIMA ANLAŞMALARİ (MRA) GÖRÜŞMELERİNE DESTEK

■ Ön bilgiler

- Küresel rekabet, gelişme / büyüme için AB tarafından öngörülen 5 ayaktan biridir. AB, üçüncü ülkelerle ticari ilişkileri sürdürmektedir ve Ticaret Politikası münhasıran kendisine tanınan yetkilerden biridir. Kanada ile bir ticaret anlaşması (CETA – Kapsamlı Ekonomi ve Ticaret Anlaşması) şu anda sonuçlandırılmak üzere ve ABD ile (TTIP – Transatlantik Ticaret ve Yatırım Anlaşması) müzakerelerinde ilerlemeler kaydedilmektedir.
- Mimarlık göreceli hareketliliği olan bir meslektir. Tarihsel olarak, piyasadaki inişler ve çıkışlar mimarları ülkelerindeki koşulların canlılığını yitirdiği zamanlarda dışarıda işler aramaya yöneltmiştir.
- Bununla birlikte dünyanın çoğu yerinde meslek aynı zamanda yasal düzenlemeye tabidir ve farklı yasal mevzuatın geçerli olduğu bir yerde bağımsız olarak mesleği uygulamak için her zaman mesleki kayıt/kabul veya tanınma koşullarının aranması gereği bulunmaktadır. Bu konuda izlenecek süreç uzun süre alabilir, kişisel yeterlilik ve deneyimin değerlendirmeye tabi tutulması, bir adaptasyon süresinin geçirilmesi istenebilir veya yerel bir büro ile ortaklık kurulması koşulu getirilebilir ki bunun da kendine özgü zorluk ve riskleri vardır.
- Mimarlık mesleğinde, profesyonelliğe ilişkin ulusal standartların ve ulusal düzenlemelerle ilgili disiplinlerin geliştirilmesi için oldukça fazla çalışma gerçekleştirilmiştir. Üye Ülkeler, bir öncü proje olarak mimarlık hizmetleri konusunda anlaşmalar yapılması için AB Ticaret Politikası Komitesini zorlamaktadır.
- ACE, karşılıklı kabul edilebilir eğitim ve mesleki deneyim süresi açısından tanınmaya esas olacak yeterlilikleri ve mimarların [kendi ülkelerinde] kayıt/kabul sonrası geçirmeleri öngörülen deneyim süresini tanımlayarak anlaşmalara destek vermeyi hedefleyen bir modeli, Dünya Ticaret Örgütü ile uyumlu bir şablon üzerinden geliştirmiş bulunmaktadır.

■ Ekler

“Mimarlık pratiği için tavsiye edilen uluslararası profesyonellik konusunda UIA mutabakat metni”

” (Accord of the International Union of Architects (UIA) on International Standards of Professionalism). [Bakınız: http://www.mo.org.tr/UIKDocs/architecture_practiceTR.pdf]

- ENERJİ ETKİN İNŞAATTA MİMARİNİN ROLÜ
- KENTSEL DÖNÜŞÜM: MEVCUT YAPI STOKUNUN YENİLENMESİ
- KAMU İHALELERİNDE KALİTENİN TEMEL ALINMASI
- YAŞAM BOYU ÖĞRENMENİN ÖNEMİ VE SÜREKLİ MESLEKİ GELİŞİMİ (SMG) SAĞLAMADA MESLEĞİN ROLÜ
- MİMARLIK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIRILMASI
- MESLEKİ HAREKETLİLİĞİN OPTİMİZASYONU
- MİMARLARA İLİŞKİN DÜZENLEMELER

AVRUPA MİMARLAR KONSEYİ

ACE POLİTİKALARI

TMMOB MİMARLAR ODASI

İngilizce çeviri: Arif ŞENTEK

ACE POLICY POSITION 2016

SUPPORT FOR
THE NEGOTIATION
OF BINDING MUTUAL
RECOGNITION
AGREEMENTS (MRAs)

ARCHITECTS' COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DES ARCHITECTES D'EUROPE

■ Highlights

- ACE supports the negotiation of binding Mutual Recognition Agreements (MRAs) – ideally annexed to Free Trade Agreements (FTAs) – to promote the mobility of architects beyond the EU.
- ACE supports and has contributed to the development of international standards (the UIA Accord on International Standards of Professionalism) based on academic education (of 5 years) and practical experience (traineeship) (of 2 years) for licensing/recognition.
- ACE recognises that in the absence of harmonised training, it is useful to agree on a compensatory mechanism.
- ACE proposes to negotiate MRAs primarily with countries that already have – or are negotiating – a FTA with the EU that provides for market access. Focus will be placed initially on Canada and the USA.
- ACE encourages DG TRADE to facilitate the conclusion of MRAs on architectural services when negotiating free trade agreements – ideally in the form of a special chapter cf. the Comprehensive Economic and Trade Agreement with Canada (CETA) or otherwise, in the form of an appendix.

■ ACE position

- 1| The EU has already negotiated a number of FTAs with third countries paving the way for market access relating to 'movement of natural persons' (GATS Mode 4).
- 2| Given that the absence of professional recognition is the principal barrier to international trade in architectural services, ACE has worked – with the International Union of Architects (UIA) – to develop an international standard for the training of architects for licensure or recognition that is the basis for its MRAs with third countries.
- 3| ACE supports the promotion of professional mobility beyond the EU through the incorporation of binding MRAs in FTAs between the EU and third countries. The provision of market access by a FTA allows professional representatives to limit their focus to professional standards.
- 4| Recognising the futility of engaging in a forensic examination of academic and practical training outcomes – given that architectural education is not globally harmonised - ACE proposes that differences be accepted at face value, and that a compensatory mechanism be developed – expressed in terms of a post-license/recognition period of professional practice experience (e.g. 5 years) so that the principal beneficiaries of MRAs may be considered as broadly experienced before seeking registration in the Country of Destination.
- 5| ACE has also helped to draft Disciplines for Domestic Regulation in the field of architecture, in an attempt to avoid the placing of undue barriers in the way of aspiring registrants.
- 6| ACE proposes to negotiate MRAs primarily with countries that have concluded – or are negotiating – a FTA with the EU, and has developed a generic, WTO-compliant template for such agreements.
- 7| For the time being, ACE aims to conclude MRAs with Canada and the USA. It has also renewed contact with South Korea and will re-visit its earlier MRA with Mexico.
- 8| ACE encourages DG TRADE to facilitate the conclusion of MRAs on architectural services and to assist ACE in bringing its contribution to bear in this area.

■ Background

- Global competitiveness is one of the 5 pillars of growth identified by the EU. The EU manages trade relations with third countries and Trade Policy is one of its exclusive powers. It is currently finalising a trade agreement with Canada (the Comprehensive Economic Trade Agreement – CETA) and negotiations with the USA are advancing (the Transatlantic Trade & Investment Partnership – TTIP).
- The architectural profession is a relatively mobile one. Historically, the peaks and troughs of the market have led architects to seek work abroad when home conditions are no longer buoyant.
- However, the profession is also a regulated one in most parts of the world, and in order to practice independently in another jurisdiction, it is invariably necessary to seek professional registration or recognition. The process can be long, requiring individual assessment of qualifications and experience, undergoing adaptation periods or forming an association with a local practice, which is not without its own difficulties and risks.
- The architectural profession has done more than most to develop international standards of professionalism and disciplines of domestic regulation. The EU's Trade Policy Committee is mandated by the Member States to develop agreements on architectural services, as a spearhead project.
- ACE has developed a model, using a WTO-compliant template, which aims to provide for agreements defining eligibility for recognition in terms of a mutually acceptable period of study and practical training for licensing/recognition and a post-license/recognition period of professional experience (in the home jurisdiction).

■ Annexe

- *Accord of the International Union of Architects (UIA) on International Standards of Professionalism*

OTHER ACE POLICY POSITIONS 2016

- THE ROLE OF ARCHITECTURE IN ENERGY EFFICIENT CONSTRUCTION
- URBAN REGENERATION: RENOVATING THE EXISTING BUILDING STOCK
- QUALITY-BASED PUBLIC PROCUREMENT
- THE IMPORTANCE OF LIFE-LONG LEARNING AND THE ROLE OF THE PROFESSION IN DELIVERING CONTINUING PROFESSIONAL DEVELOPMENT
- DISSEMINATION OF ARCHITECTURAL CULTURE
- OPTIMISING PROFESSIONAL MOBILITY
- REGULATION OF ARCHITECTS

SECRÉTARIAT GÉNÉRAL
Conseil des architectes d'Europe AISBL
Rue Paul Emile Janson, 29
B-1050 Bruxelles

Tel. : +32 2 543 11 40
Fax : +32 2 543 11 41
info@ace-cae.eu

Transparency Register:
15914681331-83

www.ace-cae.eu

ARCHITECTS' COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DES ARCHITECTES D'EUROPE